

Utasításmódosítások és azok hatásai

Nagy László

forgalmi szabályozási szakértő

Forgalmi és Üzemviteli Főigazgatóság

Forgalmi és Üzemirányítási Igazgatóság

Forgalmi Felügyeleti Osztály

2022. május 26.
Sümege

Utasításmódosítások és azok hatásai

- Utasítás-korszerűsítési program:
 - ❑ A MÁV Zrt. valamennyi szakterületét érintő szabályozásokra (betűs és számos utasítások, normatív utasítások) kiterjedő utasítás-korszerűsítési program meghirdetése 2019. évben
- Utasítás-korszerűsítési program célja:
 - ❑ A MÁV Zrt. Kezelésében lévő:
 - vasúti közlekedés biztonságát érintő előírásokat tartalmazó vasúti hatóság által jóváhagyott, valamint
 - a vasúti közlekedés biztonságát nem érintő előírásokat tartalmazó vasúti társaság vezetője által jóváhagyott utasítások korszerűsítése:
 - a hatályos utasítások módosításával vagy
 - új utasítás kiadásával.
 - vasúti társasági szabályozások megfeleltetése a mindenkor hatályos nemzetközi és nemzeti vasúti szabályozásokban előírtaknak (EU jogszabályok, UIC ajánlások, döntvények, nemzeti jogszabályok)

- Utasítás-korszerűsítési program célja:
 - ❑ A MÁV Zrt. Kezelésében lévő utasítások:
 - korábban ún. belső vállalati normatív utasításban szabályozott előírásainak felülvizsgálata, utasításokból történő kivonása, belső vállalati normatív utasításként történő ismételt kiadása (a normatív utasításba kerülő előírások szükség szerinti módosítása nem jár hatósági jóváhagyással, ami vasúti társasági szempontból gyorsabb, rugalmasabb és költségkímélőbb megoldás)
 - egy hivatkozási pont alá tartozó terjedelmesebb előírásainak egymásra épülő, jól elkülönülő tagolása
 - előírásain belüli felsorolások áttekinthetőbb, könnyebben tanulhatóbb, logikai sorrendre épülő bekezdésekre tagolása, mondatrészek áthelyezése
 - előírásainak pontosítása, részletezése, a gyakorlati munkavégzés során történő biztonságos alkalmazhatóság és egységes értelmezhetőség szempontjából
 - más előírásokra történő hivatkozási pontjainak kiváltása a hivatkozott előírás szöveggörnyezetbe illesztésével

- Utasítás-korszerűsítési program célja:
 - ❑ A MÁV Zrt. Kezelésében lévő utasítások:
 - más fejezeteiben lévő, de azonos folyamatokat szabályozó előírások egy előíráson belüli összevonása
 - előírásaiban nagy számban előforduló, egyes mondatrészeket összekötő, értelmezhetőséget befolyásoló „illetve” kifejezés teljes megszüntetése az „és” a „vagy” „és/vagy”, „valamint”, „továbbá” kifejezések és vessző írásjelek alkalmazásával
 - többszörösen összetett mondatainak tömondatokba rendezése
 - vasúti hatóság által engedélyezett előírásainak hatósági jóváhagyást nem igénylő, normatív utasításokban történő kiadása, a vonatkozó képzési programokban hatósági vizsgaanyag részét nem képező, kiegészítő tudás- és ismeretanyagként történő megjelenítése

- Utastíás-korszerúsítési program célja:
 - ❑ A MÁV Zrt. Kezelésében lévő utastíások:
 - hatálya alá tartozó vasúti pályahálózat fejlesztése, átépítése, korszerúsítése során egyre több vasútvonalon, vonalszakaszon kerül kiépítésre központi forgalomirányítás, távvezérlés, távkezelés, ezáltal lehetőség van több, korábban vasúti hatóság által jóváhagyott utastíásokban meghatározott előírás végrehajtási utastíásban történő megjelenítésére
 - előírásai közé szabályozási környezetbe illeszteni a vasúti közlekedéssel összefüggő új technológiákat érintő előírásokat (pl. MÁV Zrt. Által üzemeltetett pályahálózatán kiépítésre kerülő kettőnél több vágányú állomásközökre vonatkozó jelzési és forgalomszabályozási előírások)
 - előírásai alapján alkalmazott papíralapú szakmai dokumentumok elektronikus formában történő vezetésének, kezelésének lehetővé tétele

Utasításmódosítások és azok hatásai

- Utasítás-korszerűsítési program keretében megújuló MÁV Zrt. Kezelésében lévő szabályozások:
 - F.1. sz. Jelzési Utasítás 4. sz. módosítás (hatósági jóváhagyás)
 - F.2. sz. Forgalmi Utasítás 6. sz. módosítás (hatósági jóváhagyás)
 - F.2. sz. Forgalmi Utasítás Függelékei 5. sz. módosítás (hatósági jóváhagyás)
 - E.2. sz. Fékutasítás 1. sz. módosítás (hatósági jóváhagyás)
 - E.1. sz. Utasítás a mozdonyszemélyzet részére I., III., IV. rész (új utasítás, hatósági jóváhagyás)
 - E.12. sz. Utasítás a műszaki kocsi- és vonatvizsgálatok végzésére 3. sz. módosítás (hatósági jóváhagyás)
 - D.2. sz. Utasítás a vasúti munkagépek és szolgálati vonatok közlekedtetésére (új utasítás, vasúti társasági jóváhagyás)
 - Jelzési, Forgalmi és Gépészeti Utasítás a Balatonfenyvesi Gazdasági Vasút részére (új utasítás, hatósági jóváhagyás)
 - Sajátcélú Vasúti Pályahálózatok Szolgálati Utasítása 2. sz. módosítás (hatósági jóváhagyás)

Utastásmódosítások és azok hatásai

- Utastásmódosítások hatásai a képzési, vizsgáztatási tevékenységre:
 - a 19/2011. (V.10.) NFM rendelet 3. sz. mellékletben meghatározott alapképzésekhez tartozó tudás- és ismeretanyag ismételt meghatározása a szabályozásokban bekövetkező változások alapján (KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rend Függelék, 2600 oldal terjedelem)
 - a 19/2011. (V.10.) NFM rendelet 3. sz. mellékletben meghatározott alapképzésekhez tartozó képzési programok felülvizsgálata, aktualizálása
 - a KAV Vasúti Vizsgaközpont által az eltérések alapvizsgákra összeállított vizsgakérdések felülvizsgálata, egyeztetése

Utastíasmódosításiok és azok hatásai

F.1. sz. Jelzési Utastíás 4. sz. módosítási

• Fényjelzők és jelzéseik

- A jelzések értelmezésének alapszabályai: *a csökkentett sebesség jelzésére kiegészítő jelzsként szolgáló számkijelző és jelzése megszűntetése*
- A legfeljebb 40 km/h és 80 km/h alkalmazható sebesség értelmezése: *kivételként utalás az ETCS vonatbefolyásoló berendezés által engedélyezett magasabb felügyelt sebességre*

• Biztosított fény bejárati, kijárati, fedező- és térközjelzők, valamint a tolatásjelzővel egyesített fény főjelzők vonatközlekedést szabályozó jelzése

- A jelzők által adható jelzések: *számkijelző megszűnése miatti egyszerűsítés*
- A Megállj! jelzés értelmezése: *biztonsági szempontú kiegészítés, hogy a jelző előtt meg kell állni*
- A főjelzők kiegészítő jelzése: *biztonsági szempontú kiegészítés, hogy a Hívójelzés nem minősül továbbhaladást engedélyező jelzésnek, a Hívójelzés feloldása jelzés a Hívójelzést kiegészítő jelzés*

Utasításmódosítások és azok hatásai

F.1. sz. Jelzési Utasítás 4. sz. módosítás

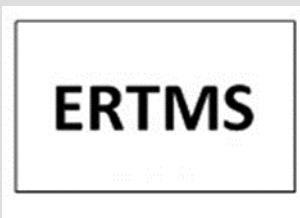
• A tolatásjelzők csoportosítása, jelzéseik és kezelésük

- Biztosítottság szerinti csoportosítás: *új előírás, a törpe tolatásjelzők csak biztosítottak lehetnek*
- A tolatási mozgást szabályozó jelzők kezelése: *új előírás, csak akkor szabad „Szabad a tolatás” állásba állítani, ha a tolatási mozgás lebonyolítására minden biztonsági intézkedés megtörtént*
- A biztosított, tolatási mozgást szabályozó jelzők Szabad a tolatás jelzésének értelmezése: *a mozdonyokra vonatkozó előírás kiterjesztése a mindkét végéről vezérelhető zárt motorvonati-, személyszállító ingavonati szerelvények tolatási mozgásának engedélyezésre is*
- Különleges fény tolatásjelzők alkalmazása: *Budapest Déli pályaudvaron, Budapest Ferencváros rendező pályaudvaron alkalmazott jelzők és előírásaik törlése, helyi szabályozásokba utalva*

Utasításmódosítások és azok hatásai

F.1. sz. Jelzési Utasítás 4. sz. módosítás

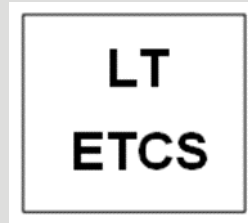
- **Az útsorompót ellenőrző egyéb jelzők**
 - Az útsorompót ellenőrző egyéb jelzők csoportosítása: **az útsorompó működését ellenőrző főjelzők az Utasítás 2. fejezetébe, a főjelzők közé kerültek**
- **Az Európai Vasúti Forgalm szabályozó Rendszerhez (ERTMS) kapcsolódó jelzők**
 - ERTMS körzet kezdete, vége jelző: ***egységes előírások az ETCS/ERTMS L1/L2 külön szintekre meghatározott előírások helyett***

Utastásmódosítások és azok hatásai

F.1. sz. Jelzési Utasítás 4. sz. módosítás

- **Az Európai Vasúti Forgalm szabályozó Rendszerhez (ERTMS) kapcsolódó jelzők**
 - ETCS szintváltás helye jelző: *új jelző és a hozzá tartozó előírások összhangjának megteremtése az ETCS Utasításban meghatározott előírásokkal*

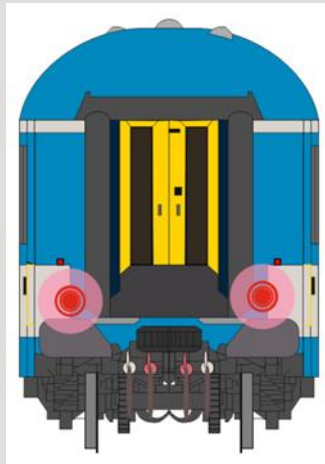

- **Csak a villamosmozdonyokra vonatkozó jelzők**
 - A jelzők elhelyezése: *a jelzők elhelyezésének módzatait és a távolságokat az E.101. sz. Utasítás tartalmazza*

Utastíasmódosításiok és azok hatásai

F.1. sz. Jelzési Utastíás 4. sz. módosítási

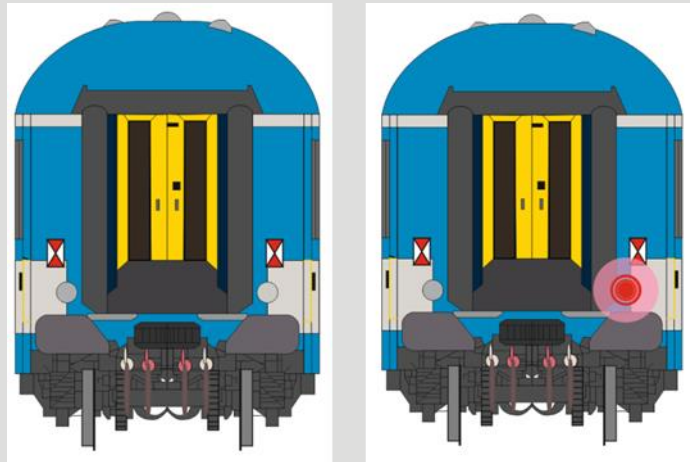
- **A vonatok elejének és végének jelzésére, valamint a járműveken alkalmazandó jelzésekre vonatkozó előírások**
 - A vonatok végének jelzése: *új előírás, hogy a személyszállító vonat, szerelvényvonat és mozdonyvonat végét 2 db, vörös fénnel folyamatosan világító lámpával kell jelezni (megfeleltetés az OPE TSI előírásoknak)*

Utastíasmódosításiok és azok hatásai

F.1. sz. Jelzési Utastíás 4. sz. módosítási

- **A vonatok elejének és végének jelzésére, valamint a járműveken alkalmazandó jelzésekre vonatkozó előírások**
 - A vonatok végének jelzése: *új előírás, ha a személyszállító vonat, szerelvényvonat és mozdonyvonat végét 2 db, vörös fénnel folyamatosan világító lámpával nem lehet jelezni (megfeleltetés az OPE TSI előírásoknak)*

Utastítmódosítások és azok hatásai

F.1. sz. Jelzési Utasítás 4. sz. módosítás

• Üzemen kívüli jelzők

➤ Üzemen kívüli jelzők:

- ❑ *a „figyelembe nem veendő jelzők” kifejezés az „üzemen kívüli jelzők” kifejezésre változik*
- ❑ *az üzemen kívüli alakjelzőkre és fényjelzőkre vonatkozó előírások egymástól elkülönítve vannak meghatározva*
- ❑ *az üzemen kívüli alakjelzők és fényjelzők jelzőárbóc színezését is el kell távolítani*
- ❑ *az üzemen kívüli jelzőknek nincs forgalomszabályozó szerepük*

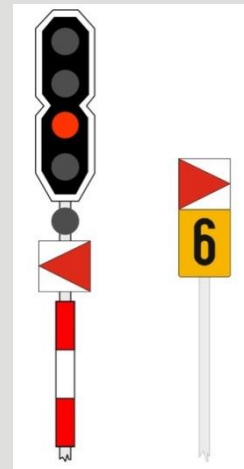
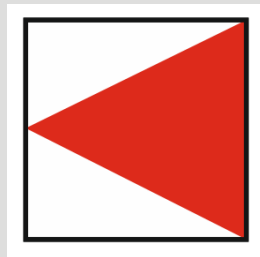

Utastítmódosítások és azok hatásai

F.1. sz. Jelzési Utasítás 4. sz. módosítás

- **Figyelmeztető jelek**

- Jelző, figyelmeztető jel érvények irányára utaló figyelmeztető jel: *a többvágányú pályák építése miatt új előírás a hozzá tartozó új szemléltető ábrával*

Utasításmódosítások és azok hatásai

F.2. sz. Forgalmi Utasítás 6. sz. módosítás

- **Új fogalom meghatározások:**

- Ellenmenetet kizáró biztosítóberendezés: *hatályos utasításban összevont fogalomként ellenmenet- és utolérést kizáró berendezés*
- Utolérést kizáró biztosítóberendezés: *hatályos utasításban összevont fogalomként ellenmenet- és utolérést kizáró berendezés*
- Forgalomirányító: *távvezérelt, távkezelt, KÖFI, MEFI, MERÁFI, forgalmi szolgálat egyszerűsített ellátására berendezett vonalakon vonalszakaszokon a közlekedés, továbbá a tolatás irányítója*

Utasításmódosítások és azok hatásai

F.2. sz. Forgalmi Utasítás 6. sz. módosítás

➤ **Az útsorompó kezelés általános szabályai:**

- ❑ *A vonat által vezérelt önműködő fénytorompóknál változás, hogy a fénytorompó lehet:*
 - ✓ *irányfüggő (a sorompót a közlekedő vonat csak a beállított menetiránynak megfelelően működteti)*
 - ✓ *irányfüggetlen (a sorompó működése független a beállított menetiránytól)*

➤ **A fénytorompó használhatatlanságának esetei:**

- ❑ *A használhatatlanság eseteinek részletesebb meghatározása, továbbá új előírás, hogy „a fénytorompó működését nem önálló jelzéssel ellenőrző, Megállj! jelzést vagy Hívójelzést adó főjelző utalhat a fénytorompó használhatatlanságára is” (pl. bejárati jelző, kijárat jelző, önműködő biztosított térközjelző)*

➤ **Eljárás a nyíltvonali fénytorompó használhatatlansága esetén:**

- ❑ *Új és kiegészített előírások a vonatszemélyzet értesítésére (mikor kell és mikor nem kell értesíteni irányfüggő és irányfüggetlen nyíltvonali fénytorompók esetén)*

Utasításmódosítások és azok hatásai

F.2. sz. Forgalmi Utasítás 6. sz. módosítás

• Tolatási tevékenység, általános rendelkezések

- Tolatás végzése a tolatás vezetőjének személyes jelenléte nélkül: *új előírások bevezetése a tolatás vezetőjének személyes jelenléte nélkül végezhető tolatások lebonyolítására*
- A tolatást végző mozdony megindítása: *F.1. sz. Jelzési Utasításból átvett, kiegészített előírások, hogy a mozdonyvezető a biztosított, tolatási mozgást szabályozó jelzők Szabad a tolatás! jelzésével kapott engedély alapján mely esetekben indíthatja el mozdonyát*
- Tolatási sebesség: *kiegészített új előírások, hogy tolatás közben milyen sebességhatárok nem léphetők túl:*
 - ❑ *A tolatás vezetője által közölt, az általánosan engedélyezett sebességnél (lépésnek megfelelő, 25 km/h, 40 km/h) kisebb sebesség*
 - ❑ *A fővágányokra és mellékvágányokra vonatkozó Lassúmenet kimutatásokban közölt sebesség*

Utastásmódosítások és azok hatásai

F.2. sz. Forgalmi Utasítás 6. sz. módosítás

- **Védekezés járműmegfutamodás ellen mozdonyoknál:** *a mozdonyok biztonságos állvatarthatóságára vonatkozó, betartható új előírás, amelynek során az állvataratást a mozdonyvezető által kezelt kézi-, rögzítőfékkel vagy rugóerőtárolós fékkel kell végrehajtani és csak ezek használhatatlansága esetén kell rögzítősarut alkalmazni*
- **Védekezés járműmegfutamodás ellen a tolatás befejezése után:**
 - ❑ *Új általános előírás, hogy a járműmegfutamodás elleni védekezést a személyszállító kocsiknál, motorkocsiknál és azokból összeállított szerelvényeknél, valamint a nem személyszállító kocsiknál és azokból összeállított szerelvényeknél az E.2. sz. Fékutasításban előírtak szerint (6.2. pont: 3 járműig 1 db, 6 járműig 2 db, 7-15 járműig 4 db, 16-25 járműig 8 db, 25 jármű felett 10 db kézifékkal, rögzítőfékkel, rugóerőtárolós fékkel) kell végrehajtani és ezen felül kell az F.2. sz. Forgalmi Utasításban meghatározott rögzítősarut vagy kulccsal lezárható kocsifogó alátétet alkalmazni*
 - ❑ *Új előírások, hogy a rögzítősarut mikor és hol nem használható járműmegfutamodás elleni védekezésre*

Utasításmódosítások és azok hatásai

F.2. sz. Forgalmi Utasítás 6. sz. módosítás

- **Követő vonat indítása térközi közlekedésre berendezett pályán**
 - Vonatközlekedés önműködő biztosított térközjelzőkkel felszerelt pályán a berendezés használhatatlansága esetén:
 - ❑ *Az önműködő térközbiztosító berendezés használhatatlanságának időtartama alatt közlekedő vonatok személyzetének értesítésével összefüggésben új előírás, hogy a kézbesített Írásbeli rendelkezés alapján a mozdonyvezető vonatbefolyásoló berendezéssel felszerelt mozdony, vezérlőkocsi esetén köteles a vonatbefolyásoló berendezést:*
 - ✓ *állomás vagy egyvágányú pálya forgalmi kitérőjének területén,*
 - ✓ *pályaelágazás, két- vagy többvágányú, továbbá párhuzamos egyvágányú pálya forgalmi kitérőjének bejárati jelzőjénél TOLATAS üzemmódba kapcsolni, majd visszakapcsolni*

Utasításmódosítások és azok hatásai

F.2. sz. Forgalmi Utasítás 6. sz. módosítás

- **A csak mozdonyvezetővel történő közlekedés feltételei:**
 - ❑ *Új előírás, hogy a kiadott hatósági engedély visszavonásáig az 1 sz. vasútvonalon csak mozdonyvezetővel történő közlekedés esetén a vonatnál alkalmazható sebesség legfeljebb 160 km/h lehet, ha van jól működő:*
 - ✓ *EVM (MIREL) vonatbefolyásoló berendezés és*
 - ✓ *éberségi berendezés és*
 - ✓ *mozdonyrádió vagy mobiltelefon*

Utastíasmódosításiok és azok hatásai F.2. sz. Forgalmi Utastíás 6. sz. módosítási

- **Pályaműködtetői kapacitásigény felhasználás (vágányzár, feszültségmentesítés, biztosítóberendezési kikapcsolás)**
- Jogosultság a pályaműködtetői kapacitásigény felhasználására:
 - ❑ *Új előírás, hogy pályaműködtetői kapacitásigényt csak a vágányzári, feszültségmentesítési, biztosítóberendezési kikapcsolási utastíásban névvel és elérhetőséggel meghatározott „munkavégzésért felelős” (jelenleg külső vállalkozó vagy munkavezető) használhat fel*

Utastásmódosítások és azok hatásai

F.2. sz. Forgalmi Utasítás 6. sz. módosítás

- **Pályaműködtetői kapacitásigény felhasználás (vágányzár, feszültségmentesítés, biztosítóberendezési kikapcsolás)**
 - Eljárás a pályaműködtetői kapacitásigény felhasználásának befejezésekor és annak esetleges túllépésekor:
 - ❑ *Új előírás, hogy folyamatos pályaműködtetői kapacitásigény felhasználás esetén, amikor a vágányzári utasításban több munkavállaló kerül meghatározásra munkavégzésért felelősként, az aktuális munkavégzésért felelős a forgalmi szolgálattevőnél (forgalomirányítónál) köteles minden váltás alkalmával bejelentkezni, melyet az értesített forgalmi szolgálattevő (forgalomirányító) köteles a Fejrovas előjegyzési naplóba előjegyezni*

Utasításmódosítások és azok hatásai

F.2. sz. Forgalmi Utasítás Függelékei

5. sz. módosítás

- ❑ A 2. sz. Függelékben lévő szabályozások jegyzéke a szükséges szabályozások felsorolásával kiegészült (új D.2. sz. Utasítás, 8593/2021/MAV sz. alatt EVIG jóváhagyás, hatályba léptetés előtt, 22 oldal terjedelem).
- ❑ Az 5. sz. Függelék központi forgalomirányításra, távvezérlésre, távkezelésre berendezett vonalakra és szolgálati helyekre vonatkozó jelenlegi előírásai — azok majdnem teljeskörű egyezősége miatt — összevonásra, egységesítésre kerültek (egységes szempontrendszer meghatározása munkautasításban kerül kiadásra).
- ❑ A 6. sz. Függelék forgalmi szolgálat egyszerűsített ellátására berendezett vonalakon alkalmazott valamennyi forgalomszabályozási módra vonatkozó közös előírásai egységesítve, általános előírásként kerültek meghatározásra, melyeket kiegészítenek a csak a MEFI és MERÁFI vonalakra vonatkozó előírások (egységes szempontrendszer meghatározása munkautasításban kerül kiadásra).

Utasításmódosítások és azok hatásai

F.2. sz. Forgalmi Utasítás Függelékei

5. sz. módosítás

- ❑ A 22. sz. Függelék Írásbeli rendelkezések kiállítására vonatkozó szövegmintái belső vállalati szabályozásként, normatív utasításban kerülnek meghatározásra **35822/2020/MAV sz. alatt EVIG jóváhagyás, hatályba léptetés előtt**).
- ❑ A 24. sz. Függelék Közlekedési Határozmányok táblázatainak tartalmára vonatkozó előírásai belső vállalati szabályozásként, normatív utasításban kerülnek meghatározásra **(16/2021. IV. 16. MÁV Ért. 6. EVIG sz. Utasítás)**, ezáltal a 24. sz. Függelék megszűnik.
- ❑ A 28. sz. Függelék Hibaelőjegyzési könyv és Hibanapló vezetésére vonatkozó előírásai felülvizsgálatra kerültek. Az aktualizált előírások belső vállalati szabályozásként normatív utasításban új nyomtatványminta létrehozásával kerülnek megjelenítésre **(35769/2020/MAV sz. alatt EVIG jóváhagyás, hatályba léptetés előtt)**.
- ❑ A 32. sz. Függelék váltóknál alkalmazott biztonsági betétekre vonatkozó előírásainak szabályozási háttérét a váltók üzembe helyezésére, ellenőrzésére és szabályozására vonatkozó MÁV Vezérigazgatóság által kiadott belső utasítás adja. Az előírások felülvizsgálatával normatív utasításként kerül kiadásra, így a 32. sz. Függelék megszűnik **(EVIG Utasítás tervezete véleményezés alatt áll)**.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!